

3. Žalovaný podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Jeho bývalý právny zástupca (ktorému udelil plnú moc na zastupovanie vo všetkých veciach a konaniach týkajúcich sa reklamácií rodinných domov sťažovateľov 24. júna 2020), mu plnú moc vypovedal 23. novembra 2021, no o tejto skutočnosti neinformoval okresný súd. Až po tom, čo mu bolo do jeho elektronickej schránky doručené predvolanie na pojednávanie, oznámil okresnému súdu 20. novembra 2022 ukončenie zastupovania žalovaného, ktorému však neoznámil termín nariadeného pojednávania. Ani okresný súd mu predvolanie na pojednávanie nedoručil. O pojednávaní, ako aj o vydaní rozsudku pre zmeškanie sa tak žalovaný dozvedel, až keď mu bol doručený do jeho elektronickej schránky. Žalovaný teda nebol v dôsledku nekonania jeho bývalého právneho zástupcu a nekonania okresného súdu o termíne pojednávania informovaný, a to bez jeho zavinenia.

4. Okresný súd návrh žalovaného zamietol. Námietku procesného pochybenia okresného súdu považoval za nedôvodnú. Pripomenul, že voči súdu bolo vypovedanie plnej moci účinné, až keď sa o ňom dozvedel (21. novembra 2022), a preto považoval doručenie predvolania na pojednávanie 11. mája 2022 (do elektronickej schránky bývalého právneho zástupcu žalovaného) za riadne. Previnenie advokáta zakladá nárok žalovaného na náhradu škody spôsobenej pri výkone advokácie.

5. Na základe odvolania žalovaného krajský súd napadnutým uznesením zmenil uznesenie tak, že rozsudok pre zmeškanie zrušil. Zákonný predpoklad zrušenia rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 ods. 2 CSP, že žalovaný zmeškal pojednávanie z ospravedlniteľného dôvodu, považoval za naplnený. Za objektívny a nepredvídateľný ospravedlniteľný dôvod zmeškania považoval nezavinenú nevedomosť žalovaného o konaní pojednávania, ktorý nemal možnosť ovplyvniť správanie jeho bývalého zákonného zástupcu.

6. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľa podali dovolanie, ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo/178/2024 z 15. júla 2025 (verejne dostupným na www.nsud.sk) dovolanie ako procesne neprípustné odmietol. Prípustnosť dovolania je vylúčená podľa § 421 ods. 2 CSP, pretože sťažovateľa napadli uznesenie krajského súdu, ktorým rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 357 písm. h) CSP. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 25. septembra 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovateľa považujú za nesprávny právny záver krajského súdu o naplnení predpokladov na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 277 ods. 2 CSP, najmä z dôvodu, že krajský súd sa nezaoberal hodnotením dlhodobej nečinnosti žalovaného (podnikateľa) od vypovedania plnomocenstva jeho bývalým právnym zástupcom v trvaní 14 mesiacov (nezisťoval stav konania, nekontaktoval súd, neoznámil mu ukončenie zastupovania). Krajský súd rozhodol na základe predpokladu, že žalovaný konal s primeranou starostlivosťou, napriek tomu, že táto nebola preukázaná. Uvedené predstavuje aj odklon od judikatúry najvyššieho súdu, v zmysle ktorej ospravedlniteľným dôvodom nemôže byť okolnosť, ktorá je v príčinnej súvislosti s pasivitou samotného účastníka konania, ale len taká, ktorá vznikla nad rámec jeho vôle a ktorú nemohol

pri zachovaní obvyklej starostlivosti predvídať. Pokiaľ krajský súd konštatoval, že žalovaný nebol pasívny, sťažovatelia poukazujú na skutočnosť, že od podania odporu nevyvinul žiadnu aktivitu v konaní. Na základe uvedeného namietajú arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý dospel k nesprávnym skutkovým záverom a nesprávnemu právnemu posúdeniu.

8. Zároveň krajský súd neuskutočnil ústavne súladný výklad § 277 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého má byť zrušenie rozsudku pre zmeškanie výnimočným prípadom len pri existencii objektívnej, nepredvídateľnej a neovplyvniteľnej prekážky zúčastniť sa pojednávania, nie iba vlastná procesná pasivita žalovaného. Zvolil extenzívny výklad tohto ustanovenia v prospech žalovaného, čím poprel jeho účel – sankciu proti procesnej pasivite. Okrem toho sťažovatelia považujú napadnuté uznesenie za nedostatočne odôvodnené, keďže krajský súd sa nevysporiadal s dlhodobou procesnou pasivitou žalovaného. Uvedené nemá za následok porušenie iba ich práva na súdnu ochranu, ale aj práva na rovnosť zbraní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práv na súdnu ochranu, rovnosť účastníkov v konaní a spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením krajského súdu o zmene uznesenia okresného súdu tak, že rozsudok pre zmeškanie zrušuje, a to z dôvodu, že krajský súd neprihliadol na dlhodobú nečinnosť žalovaného v konaní.

10. Zo skutočností obsiahnutých v bode 6 tohto uznesenia vyplýva, že sťažovatelia podali proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ktoré bolo najvyšším súdom odmietnuté ako procesne neprípustné podľa § 421 ods. 2 CSP, keďže smerovalo proti rozhodnutiu, ktorým krajský súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 357 písm. h) CSP. Závery najvyššieho súdu vyjadrené v uznesení sp. zn. 6Cdo/178/2024 z 15. júla 2025 v ústavnej sťažnosti nijakým spôsobom nespochybňujú.

11. Princíp zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava upravujúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku v každom prípade predpokladajú riadne využitie príslušného mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku nemožno hovoriť *inter alia* v prípade, ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by totiž bola pripustená možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 91/2019).

12. Začiatok plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno predĺžiť v prípade, ak je mimoriadny opravný prostriedok proti určitým rozhodnutiam vylúčený, resp. neprípustný zo zákona [napr. § 422 CSP, § 76 Civilného mimosporového poriadku, § 439 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku, § 371 ods. 7, § 382 písm. f) Trestného poriadku] (porov. Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 937.). Ďalšími príkladmi dovolania *ex lege* neprípustného sú napr. § 421 ods. 2 v spojení s § 357 písm. a) až n) CSP, resp. § 202 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch

a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (I. ÚS 526/2025).

13. Sťažovatelia podali dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, hoci ním rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie [pozri § 357 písm. h) v spojení s § 421 ods. 2 CSP]. Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia mohli a mali vedieť, že ich dovolanie nie je procesne prípustné a podané dovolanie bude odmietnuté. V takomto prípade nemožno dovolanie podané sťažovateľmi (z materiálneho hľadiska) považovať za účinný mimoriadny opravný prostriedok v zmysle § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a preto na vec sťažovateľov nie je aplikovateľná judikatúra ústavného súdu o začatí plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy až po rozhodnutí dovolacieho súdu (porov. m. m. I. ÚS 192/2025).

14. Sťažovatelia nepodali dovolanie proti napadnutému uzneseniu z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP, keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej ani rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. S ohľadom na sťažnostnú argumentáciu tak ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia boli oprávnení podať ústavnú sťažnosť ústavnému súdu priamo proti citovanému rozhodnutiu odvolacieho súdu v lehote predpokladanej § 124 zákona o ústavnom súde (m. m. II. ÚS 86/2021).

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 19. júna 2024, odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde, keďže ústavná sťažnosť bola podaná 24. novembra 2025, t. j. celkom zjavne po uplynutí lehoty dvoch mesiacov od jeho právoplatnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu